

GRENZE(N)LOOS OPLEIDEN

DIVERSITEIT EN
MONDIALISERING
IN HET HBO

JAAR
CONGRES
2016

21 APRIL
WTC ROTTERDAM

#HBOCONGRES

Vereniging
Hogescholen

PROGRAMMABOEKJE

Quatrospect is kijken en werken in vieren.

In minder tijd, met meer dialoog over wat er echt toe doet.

Eigentijds, met betrokkenheid van alle relevante stakeholders.

Iedereen werkt samen aan onderwijskwaliteit en permanente verbetering.

Digitaal en aantrekkelijk met to the point vragenlijsten, kaarten en overzichten.

Betekenisvol sturen en verantwoord.

Omdat het **anders en eenvoudiger** kan.

Voor professionals, management/directie, bestuur en toezicht.

Van nu naar straks, van foto naar film, vanuit vertrouwen.

Quatrospect houdt u scherp. U ons ook?

- Wij bieden een **in-company Masterclass** *Eigentijds en Eenvoudig Sturen & Verantwoorden* voor teams.
- Wij zoeken **ervaren onderwijsadviseurs** om deze missie samen met hogescholen op te pakken.

Voor meer informatie, zie:

www.quatrospect.nl.

Bekijk de animatie voor hogescholen of de outline van de masterclass.

Vraag vrijblijvend ons artikel *Sturen en Verantwoorden* aan.

Of neem contact met ons op.

Mr. Drs. Anita van der Wal

Directeur en Managing partner

E anitavanderwal@quatrospect.nl

T 070 220 19 40 | 06 10 98 39 33

presteren door verbinden

VOORWOORD

Als hogescholen streven wij naar meer differentiatie en verscheidenheid en die ontstaat ook in onze studentenpopulatie door steeds meer veelkleurigheid door instroom uit nieuwe bevolkingsgroepen. Dat betekent wat voor onze sector. Niet alleen omdat we alle studenten meer maatwerk en mogelijkheden willen bieden en ze goed willen begeleiden en stimuleren maar ook omdat hogescholen een afspiegeling van de samenleving willen en moeten zijn. En omdat wij studenten volwaardig burger willen laten worden met besef en inzicht in gelijke kansen, non-discriminatie, ruimte voor ieders ontplooiing en saamhorigheid. Daarom zullen we als hogescholen ons waar mogelijk nog beter tot de samenleving moeten verhouden.

Hogescholen een betere afspiegeling laten zijn betekent ook meer diversiteit in ons management, in onze besturen en in onze lectoraten. We doen het beter dan de universiteiten, beter dan het bedrijfsleven, maar dat is nog niet genoeg. We moeten actief stimuleren dat we niet alleen meer vrouwen, maar ook meer etnische diversiteit gaan zien. Daarnaast doorgaan met het essentiële element in de hbo-vorming: burgerschap. Wij leiden het leidende en kennisrijke deel van onze bevolking en beroepsbevolking op. Die dragende pijler in de samenleving van morgen moet ook verbindend zijn, mensen kunnen samenbrengen, tegenstellingen overbruggen in plaats van aanwakkeren, begrip vooropstellen, rede in het emotionele debat brengen. Ik heb het afgelopen jaar al opgeroepen om een extra stap te zetten in de begeleiding van de vele vluchtelingen, voor zover dat in ons vermogen ligt. Die stap is gezet, maar mag niet wegzakken.

Ik zeg dat alles ook tegen de achtergrond dat bij uitstek het hoger beroepsonderwijs de dragende kracht is van de samenleving, met studenten die internationaal, mondiaal en intellectueel gericht zijn, de onbegrensde wereld van de kansen zien en de verbinding kunnen maken tussen alle bevolkingsgroepen in onze samenleving. Juist onze hbo-ers met hun brede oriëntatie, kunnen de bruggen slaan. En wij, de instellingen, de opleiders, de docenten en medewerkers hebben de opdracht om onze studenten daarover de inzichten en de denkrimte te geven. Vandaag krijgt u daar alle ingrediënten voor aangereikt.

Ik wens u een dag toe vol diversiteit.

Thom de Graaf,
voorzitter Vereniging Hogescholen

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	3
Programma	5
Overzicht diverse bijeenkomsten	7
Overige activiteiten	38
Plattegrond zalen	44
Jaarcongres per uur	46

PROGRAMMA

10.00 - 10.05 uur	Welkom door dagvoorzitter
10.05 - 10.20 uur	Openingswoord door burgemeester Aboutaleb
10.20 - 10.35 uur	Toespraak Thom de Graaf, voorzitter Vereniging Hogescholen
10.35 - 11.05 uur	Podiumgesprek met Grace Boldewijn (2002 zakenvrouw van het jaar; directeur Bocari International), George Wiegel (algemeen directeur Rotterdams Phiharmonisch), Freddy Weima (algemeen directeur EP-Nuffic), Wilma Franchimon (voorzitter CvB Codarts). Gespreksleider: Rindert de Groot
11.05 - 11.30 uur	Koffie/thee/informatiemarkt
11.30 - 12.45 uur	Workshoprondes 1 en 2
12.45 - 13.30 uur	Lunch/informatiemarkt
13.30 - 14.45 uur	Workshoprondes 3 en 4
14.45 - 15.15 uur	Koffie/thee/informatiemarkt
15.15 - 16.15 uur	Workshopronde 5
16.15 - 16.30 uur	Koffie/thee/informatiemarkt
16.30 - 17.00 uur	Afsluitende act met Joep Stassen, corporate comedian
17.00 - 18.00 uur	Afsluiting door dagvoorzitter en borrel

N.B. De workshops en hoorcolleges duren 60 minuten, de themasessies en rondetafelgesprekken 30 minuten. U hoeft zich voor geen van de bijeenkomsten van te voren aan te melden: dit betekent dat u vrij bent zich bij de activiteit van uw keuze te voegen mits er nog plaats is. Op last van de brandweer is het niet toegestaan nog aan een workshop deel te nemen wanneer de ruimte vol is, d.w.z. als alle stoelen bezet zijn! U zult in dat geval niet meer tot de zaal toegelaten worden. De hele dag is er een informatiemarkt in de foyer. U vindt daar stands verzorgd door hogescholen en door sponsors. Vergeet vooral niet overal even langs te lopen!

Twitteren over het jaarcongres? Gebruik #hbocongres

RONDE 1

HOORCOLLEGES

THEMASESSIES

WORKSHOPS

RONDETAFELGESPREKKEN

11.30
UUR

RONDE 1

Tijd
11.30 - 12.30 uur
Locatie
Mees Auditorium

PRESENTATOREN
dr. Els van der Werf,
Hanzehogeschool Groningen;
dr. Jos Walenkamp,
De Haagse Hogeschool

HOORCOLLEGE 1 DE CRUCIALE ROL VAN DE DOCENT IN INTERNATIONALISERING

Docenten maken een hogeschool internationaal. Dit hoorcollege laat zien hoe de rol van docenten in internationaliseringsbeleid kan worden versterkt door structurele aandacht voor hun motivatie en inzet. Daarnaast wordt getoond hoe de International Competences Matrix kan worden gebruikt om systematisch te werken aan hun competenties.

Tijd
11.30 - 12.30 uur
Locatie
van Oldenbarnevelt Room

PRESENTATOREN
Machteld de Jong, Inholland;
Daniel van Middelkoop,
Hogeschool van Amsterdam;
Rick Wolff, EUR

HOORCOLLEGE 2 DOES DIVERSITY MATTER? EEN BESCHOUWING VANUIT DE HBO-PRAKTIJK

Centraal staat diversiteit onder studenten in het hbo. We bekijken dit vanuit drie perspectieven: vanuit studenten, docenten en hbo-instellingen. Dit vormt de basis voor discussie over de eigen onderwijspraktijk. Welke diversiteitsvraagstukken spelen er? Hoe ga je daar mee om? En wat vinden studenten er van?

WORKSHOP 1 MENTOREN OP ZUID: LEREN VAN SUPERDIVERSITEIT

MoZ is een programma van Hogeschool Rotterdam, scholen Rotterdam-Zuid en SDVB. De workshop behandelt organisatie, methodiek en resultaten van het programma. Studentmentoren werken in context van superdiversiteit en begeleiden mentees die opgroeien in conflicterende school, straat en thuiscultuur (theorie van o.a. M. Crul en Illias el Hadioui). Wat leren hbo-studenten hierdoor en wat vraagt superdiversiteit van de nieuwe professional?

WORKSHOP 2 HOE DIVERSITEIT LEIDT TOT STUDIESUCCES

Het buddyproject. Tijdens de workshop wordt uiteengezet waarom er gekozen is voor een buddyproject en vertellen studenten wat hun ervaringen hiermee zijn. Daarnaast wordt er aan de deelnemers van de workshop gevraagd om hun ervaringen en ideeën te delen, zodat iedereen geïnspireerd en met nieuwe ideeën naar huis gaat.

Tijd
11.30 - 12.30 uur
Locatie
Goudriaan Room II

PRESENTATOREN
Nienke Fabries MsC,
Margriet Clement,
Hogeschool Rotterdam

Tijd
11.30 - 12.30 uur
Locatie
Diamond Room II

PRESENTATOREN
Irna Amu-Ligtenberg,
Assetina Kolani,
Christelijke Hogeschool Ede

11.30
UUR

RONDE 1

Tijd
11.30 - 12.30 uur
Locatie
Goudriaan Room I

PRESENTATOREN

dr. Ankie Hoefnagels, drs. Marcel Graus, drs. Ankie van de Broek, Hans van Vlaanderen, Luuk Visser, Marleen Seltén, Zuyd Hogeschool

WORKSHOP 3 **CURIOUS PEOPLE CROSSING BORDERS: LEARNING BY REFLECTIVE BLOGGING**

Deze workshop gaat over reflectief bloggen als onderwijstool om het delen van kennis en ervaringen in een geografisch verspreide 'learning community' te stimuleren. Het online platform 'Curious People' wordt daarbij als casus gepresenteerd. Studenten en docenten delen tijdens de workshop hun ervaringen met het bloggen tijdens een internationale stage over werken en leven in andere culturen en over trends en innovaties. De ontwikkelaar van het platform schuift aan om de functionaliteiten toe te lichten. Maar u gaat ook aan de slag: wat zijn de criteria voor een goed reflectief blog? Hoe beoordeelt u een blog met behulp van rubrics? Tot slot krijgt u een aantal handvatten en tips om ook bij uw opleiding zo'n blogplatform te implementeren.

WORKSHOP 4 **DIVERSITEIT IN HET HO EN EEN VEILIG LEER- EN WERKKLIMAAT**

De faculteit Maatschappij en Recht van de HU heeft een inventarisatie gedaan naar moeilijke situaties waar docenten tegenaan lopen met een diverse studentenpopulatie. Voorbeelden hiervan zijn discriminerende opmerkingen, of het verstoren van een minuut stilte. In de workshop zal deze inventarisatie gepresenteerd worden, om daarna een dialoog aan te gaan over hoe om te gaan met deze situaties in de specifieke hbo-context.

WORKSHOP 5 **VALUE CREATORS: A NEW EDUCATION CONCEPT FOR GLOBAL CHALLENGES**

In this interactive session, participants will experience the new educational concept The Value Creators of Global Project and Change Management offered by Windesheim Honours College (WHC). Participants will explore a global challenge (or a Sustainable Development Goal) like "NO Poverty" or "Affordable and Clean Energy" in a short time frame and come to some concrete ideas or solution perspectives and create value.

Tijd
11.30 - 12.30 uur
Locatie
Diamond Room I

PRESENTATOREN

drs. Peter Hendriks, dr.ir. Anke van Gorp, Hogeschool Utrecht

Tijd
11.30 - 12.30 uur
Locatie
Leeuwen Room I

PRESENTATOREN

Max Benter, Maria Garcia Alvarez, Sander Leusenkamp, Liesbeth Rijdsdijk, Windesheim

11.30
UUR

RONDE 1

Tijd
11.30 - 12.00 uur
Locatie
Leeuwen Room II

PRESENTATOREN

Arie de Jong, Toon van der Ven,
Stoas Wageningen/Vilentum
Hogeschool

THEMASESSIE 1

VAN MULTICULTUREEL NAAR INTERCULTUREEL

Op basis van praktijkonderzoek aan een
multiculturele school:

- crossculturele competenties (CCC) als
succescriteria in interculturele communicatie;
- interactief: voorbeelden van CCC;
- digitale scan CCC: hoe in te zetten in teams
om interculturele communicatie te
bevorderen?
- van handelingsverlegen naar handelings-
bekwaam: actiegerichte afronding.

THEMASESSIE 3

IN EUROPA: INTERNATIONALE SAMENWERKING: SLIM, SLANK, EFFECTIEF

De 'European Opera Academy' - interna-
tionale samenwerking van Conservatorium
Maastricht zonder zwaar 'strategic partnership'
of ingewikkelde Europese subsidie - betekent
voor de studenten: verbreding van toegankelijk
onderwijsaanbod met hoge kwaliteit. Voor de
betrokken instituten: kwaliteitsinjectie. PLETA
is een dergelijk verband van Toneelacademie
Maastricht.

Tijd
11.30 - 12.00 uur
Locatie
Penn Room II

PRESENTATOR

Susanne van Els,
Zuyd Hogeschool

Tijd
11.30 - 12.00 uur
Locatie
Penn Room I

PRESENTATOREN

Marion Hemsing,
Charlotte Bekken, Saxion

THEMASESSIE 2

SAXION UAS OP WEG NAAR TWEETALIGHEID

In de wereld van het hoger onderwijs is
tweetaligheid een actueel discussieonderwerp.
Deze themasessie licht de stappen op weg naar
een professioneel mondeling en schriftelijk
gebruik van de Engelse taal binnen Saxion toe.
Van geplande en al ondernomen activiteiten tot
praktische implementatie van taalgerelateerde
services. Vragen/discussie welkom!

Tijd
11.30 - 12.00 uur
Locatie
van der Veeken Room

PRESENTATOREN

dr. Laurens F. Ekkel, Saxion

RONDETAFELGESPREK 1

SMART AFSTUDEERONDER- ZOEK MET BUITENLANDSE PARTNERS

- 1) Ontdek een succesvol model voor het aangaan
van slimme onderzoeksprojecten met
buitenlandse hogescholen en universiteiten.
- 2) Discussieer mee over initiatie en voorwaarden
van een eenduidig onderzoeksproject,
inspanningen rondom de voortgang, de tijdlijn
en het handhaven van afspraken. Wanneer is
het project een succes?

RONDE 2

THEMAESSIES

RONDETAFELGESPREKKEN

12.15
UUR

RONDE 2

Tijd

12.15 - 12.45 uur

Locatie

Leeuwen Room II

PRESENTATOR

Jolanda Berends,
Hogeschool Utrecht

THEMAESSIE 4

INTERNATIONALISATION AT HOME: VERBINDEN EN ONTMOETEN

Een ervaring in het buitenland is niet voor al onze Social Work-studenten even realistisch. Dit is de reden dat we het curriculum at home steeds meer internationaliseren. In deze presentatie neem ik u mee in de praktijk van internationalisering binnen het Social Work-onderwijs aan de Hogeschool Utrecht.

THEMAESSIE 6

INTERNATIONALISATION AND SERVING TO MAKE A BETTER WORLD

Stenden's unique feature is its' experience with Transnational Education. With International Branch Campuses (IBCs) in Thailand, Indonesia, South Africa and Qatar, Stenden is still a pioneer in this field. Stenden will present the role of the IBCs within the internationalisation strategy, its' internationalisation activities, challenges faced and plans for the future.

Tijd

12.15 - 12.45 uur

Locatie

Penn Room II

PRESENTATOREN

Wayne Johnson,
Maureen van der Meché,
Dymphi van der Hoeven, Stenden

Tijd

12.15 - 12.45 uur

Locatie

Penn Room I

PRESENTATOREN

Patrick Cramers, Frans Koevoets,
Codarts; Roger Teeuwen,
Hogeschool Rotterdam

THEMAESSIE 5

DE DOUBLE DEGREE; EEN ANDERE STUDIEKEUZE!

Uit een rondgang bij Codarts, Willem de Kooning academie en de Erasmus universiteit blijkt dat er een aanzienlijke groep studenten twee studies tegelijkertijd wil doen. In de kunsten én in de wetenschap. De drie instituten geven een toelichting op dit double degreeprogramma dat tot doel heeft vernieuwers van het toekomstige beroepenveld op te leiden.

RONDETAFELGESPREK 2

INTERNATIONAL VIRTUAL CLASSROOMS FOR CAPACITY BUILDING

International Virtual Classrooms (IVC) verrijken de leerervaring van Nederlandse studenten door ze op afstand met andere culturen in contact te brengen. Maar wat als internet onbetrouwbaar is? Hoe overbrug je taal- en cultuurverschillen? Saxion laat zien hoe ze experimenteert in het Saxion Stadslab met onderzoeksopdrachten aan studententeams in India en Rwanda. Deel met ons je tips en ervaringen om internationaal online and offline learning effectiever en aantrekkelijker te maken.

Tijd

12.15 - 12.45 uur

Locatie

van der Veeken Room

PRESENTATOREN

ing. Hans Hasselt MEd,
drs. William Sanchez, Saxion

RONDE 3

HOORCOLLEGES

THEMASESSIES

WORKSHOPS

RONDETAfelGESPREKKEN

13.30
UUR

RONDE 3

Tijd
13.30 - 14.30 uur
Locatie
Mees Auditorium

PRESENTATOREN
Cheryl Gerretsen, Edward van Os,
Hogeschool Rotterdam

HOORCOLLEGE 3 EEN LEERWERKGEMEENSCHAP VOOR EEN INCLUSIEVE, INTERCULTURELE KLAS

Hoe kan de in de klas aanwezige diversiteit maximaal benut worden? Een interactief hoorcollege over de bij Rotterdam Business School opgerichte Professional Learning Community van tien docenten die samen hun onderwijspraktijk op dit punt onderzoeken en verbeteren.

Tijd
13.30 - 14.30 uur
Locatie
van Oldenbarnevelt Room

PRESENTATOREN
Karel van Rosmalen, Klaartje van Genugten, Jeanette Oostijen,
Rob Kuster, Xinxin Wang,
Maxime Vliex, Zuyd Hogeschool

HOORCOLLEGE 4 ZUYD INTERNATIONALISERING VAN STRATEGIE NAAR INSPIREREND ONDERNEMERSCHAP IN EEN INTERNATIONALE CONTEXT

Mobiliteit, Engelstalige programma's, buitenlandse studenten, netwerken met buitenlandse partners. We doen al heel veel. Maar een verzameling activiteiten is nog geen strategie! Zuyd neemt je mee in het proces van strategievorming en het effectief organiseren van internationalisering met als inspirerend voorbeeld het Zuyd Expertise Centre in China.

WORKSHOP 6 ERVAAR INTERNATIONALE SAMENWERKING!

Internationaal samenwerken en samen een joint minor course ontwikkelen van 30 ECTS. Wat is het wel en wat is het niet? In deze workshop ervaren de deelnemers wat het is om samen met collega's uit andere landen een curriculum te ontwikkelen. De workshop wordt georganiseerd vanuit de ervaring en samenwerking in het internationale Erasmus+-project ESSENCE, waar Hogeschool Utrecht penvoerder van is.

WORKSHOP 7 'WAAR HANG JIJ UIT IN HET BUITENLAND?'

Bij studie/stage/docentmobiliteit in het buitenland streven wij ernaar dat onze studenten en medewerkers goed voorbereid op pad gaan. Hierbij willen wij weten waar ze verblijven en met wie wij contact kunnen zoeken bij dreigende situaties.

Tijd
13.30 - 14.30 uur
Locatie
Goudriaan Room II

PRESENTATOREN
drs. Eriijn Eweg, dr. Martijn Rietbergen MSc, Willem de Kock,
ing. Arie van Scheepen,
Hogeschool Utrecht

Tijd
13.30 - 14.30 uur
Locatie
Diamond Room II

PRESENTATOREN
Sheila Zwanenburg,
Peter Lindhoud,
Windsheim

13.30
UUR

RONDE 3

Tijd
13.30 - 14.30 uur
Locatie
Goudriaan Room I

PRESENTATOREN
Eva Biesiot, Sameha Bouhalhoul,
Maxime Ansems, Hogeschool van
Amsterdam

WORKSHOP 8 MEET & SHARE. OPZET EN INVULLING VAN EEN EIGEN DEBATCENTRUM

Met een debat- en activiteitencentrum voor de hele hogeschool creëer je verbinding en betrokkenheid. Er is dan letterlijk en figuurlijk ruimte voor discussie, kennis delen, ontmoeting en cultuur. Hoe zet je zo'n podium op en hoe realiseer je een waardevolle en aantrekkelijke programmering voor studenten, medewerkers en andere bezoekers? FLOOR op de HvA bestaat bijna 5 jaar en organiseert deze interactieve sessie met tips, tricks en uitwisseling van ervaring en ideeën.

Tijd
13.30 - 14.30 uur
Locatie
Diamond Room I

PRESENTATOR
Arjan Koeslag

WORKSHOP 9 WERELDCAFÉ INTERNATIO- NALISERING PRAKTIJK- GERICHT ONDERZOEK VIA LIVING LABS

Wat zijn de kansen van het Nederlandse praktijkgericht onderzoek in een internationale context en welke rol kunnen Living Labs daarbij spelen? Met deze vraag gaat u aan de slag in het Wereldcafé internationalisering. Tijdens de workshop gaat u op zoek naar de best practices uit de bestaande Living Lab initiatieven op het gebied van Biobased in Brazilië en Water in Indonesië.

WORKSHOP 10 INTEGREREN VAN INTERNATIONALE PROJECTEN IN HET CURRICULUM

De workshop gaat over het delen van een best practice op het gebied van triple-helix samenwerking: www.autumnbusinessschool.org en van daaruit het nadenken over tools om met weinig middelen een rijke internationale leeromgeving voor studenten te creëren. In de workshop wordt het onderwijsmodel besproken en hoe bedrijven en buitenlandse partners erbij betrokken kunnen worden. Partners zijn op dit moment: Saxion, Lomonosov Moscow State University, WTC Twente, Nuffic Neso Moskou en de Russian Venture Capital Organization.

THEMAESSIE 7 MAXIMIZING THE IMPACT OF SUMMER SCHOOLS: PROMIS- ING PRACTICES AT RECEIVING INSTITUTIONS

This session will present promising practices at receiving institutions associated with summer school offerings. How can summer schools be designed in a way that will offer an optimum mix of academic, cross-cultural, industry-relevant and social activities, while preparing students to strengthen employment-readiness skills?

Tijd
13.30 - 14.30 uur
Locatie
Leeuwen Room I

PRESENTATOR
Jacques Bazen, Saxion

Tijd
13.30 - 14.00 uur
Locatie
Leeuwen Room II

PRESENTATOREN
Maris Keijser, Paul Plasman MSc,
Hanzehogeschool

13.30
UUR

RONDE 3

Tijd
13.30 - 14.00 uur
Locatie
Penn Room I

PRESENTATOREN
Simone Hackett,
Tonnie van Genugten,
De Haagse Hogeschool

THEMAESSIE 8 INTERNATIONALISATION COMMITTEE: APPOINTING STUDENTS AS MEMBERS

The Department of Nutrition and Dietetics at The Hague University of Applied Sciences strives to offer the most international bachelor programme in Nutrition and Dietetics by 2020. In order to accomplish this, an internationalisation committee has been appointed to write a strategic plan for the department and implement it by 2020. During this session, the lecturers and students would like to share their experiences on including students on the international committee.

Tijd
13.30 - 14.00 uur
Locatie
Penn Room II

PRESENTATOR
Bart van Woerkom,
Avans Hogeschool

THEMAESSIE 9 HOGESCHOOL AVANS: ENGLISH PUB QUIZ

Avans Hogeschool heeft ambitie en legt de lat hoger voor het eindniveau Engels voor al haar studenten. Want het beroepenveld internationaliseert en daar moet het onderwijs op aansluiten. Doe mee met de interactieve pubquiz van Avans. Ontdek op welke manier wij dit vormgeven binnen ons onderwijs. Waarom en hoe wij onze studenten uitdagen hun Engels te verbeteren tot B2-niveau. En hoe elke elk opleiding hier op zijn eigen manier vorm aan geeft.

RONDETAFLGESPREK 3 GRENZELOOS SAMEN OPLEIDEN IN EN VOOR DE GROTE STAD

Opbrengsten van het keuzonderwijs onderdeel 'De School in de Stad', worden gepresenteerd. Dit keuzonderwijs-onderdeel is op de Opleidingsschool Kind en Onderwijs (samenwerking pabo en basisschool) ontwikkeld en uitgevoerd. Hoe kun je vanuit deze samenwerking het leren blijven bekrachtigen, ook in de inductiefase?

STRAATCOLLEGE: EEN VISUELE VELDANALYSE VAN DE MULTICULTURELE SAMENLEVING

Tijdens een straatcollege 'lezen' we diversiteit in de stad. Observaties worden o.a. vastgelegd met de camera. Zo maak je kennis met vraagstukken die niet in regulier gebruikte bronnen te vinden zijn. Dit om te ervaren dat de weerbarstige actualiteit in de praktijk niet altijd aansluit op bestaande kennis. Na een korte toelichting en kijkwijzer gaan we samen de straat op.

Tijd
13.30 - 14.00 uur
Locatie
van der Veeken Room

PRESENTATOREN
drs. Ronald Latupeirissa,
Pabo Hogeschool Inholland
en Albertine Verdouw,
Kind en Onderwijs

Tijd
13.30 - 15.00 uur (uiterlijk)
Locatie
buiten in de buurt van
het WTC
**N.B.: verzamelen bij de
inschrijfbalie van het
congres**

PRESENTATOREN
Marina Meeuwisse,
Jos Heinerman,
Hogeschool Rotterdam

RONDE 4

THEMAESSIES

RONDETAFELGESPREKKEN

14.15
UUR

RONDE 4

Tijd

14.15 - 14.45 uur

Locatie

Penn Room I

PRESENTATOR

Ruud Heijnen, Zuyd Hogeschool

THEMAESSIE 11

ADVANCED HEALTH CARE: AN INNOVATIVE POST BACHELOR PROGRAM

Het Advanced Health Care programma is een post-bachelor programma bedoeld om de competenties van zorgprofessionals wereldwijd te versterken. Een flexibel en inspirerend onderwijsprogramma waarbij het accent ligt op innovatie, kwaliteitszorg, leadership en communicatie. Nieuw in Nederland en staat als post-bachelor tussen een regulier bachelor en een masterprogramma.

THEMAESSIE 12

INTERNATIONAAL ONDERWIJS IN INDIASE SLOPPENWIJKEN

Studenten werken samen met verschillende Indiase partners aan projecten die de gezondheidssituatie in de sloppenwijken van India verbeteren met co-creatieve innovatieve oplossingen. Verschillende studenten delen hun ervaringen over deze bijzondere uitwisseling.

RONDETAFELGESPREK 4

DINER DANSANT; INGREDIËNTEN VOOR INTERNATIONALISERING IN HET SOCIALE DOMEIN

Aan de hand van een interactieve werkvorm bespreken we de specifieke uitdagingen waar hogescholen in het sociale domein mee te maken krijgen bij het internationaliseren van het instituut. Centraal staan internationale stages met kwetsbare doelgroepen, internationale competenties voor studenten versus ontwikkelingshulp, het opbouwen van een duurzaam netwerk en wat dit betekent voor visie op internationalisering binnen het sociale domein.

Tijd

14.15 - 14.45 uur

Locatie

van der Veeken Room

PRESENTATOREN

Marlinde Melissen MSc,
Andrea Schrauwen MA,
Fontys Hogescholen

Tijd

14.15 - 14.45 uur

Locatie

Penn Room II

PRESENTATOREN

Prof. dr. Luc P. de Witte,
Bonnie Weinstein BA LL.L.,
Avanti Wadugodapitiya
MSc, Zuyd Hogeschool

RONDE 5

HOORCOLLEGES

THEMASESSIES

WORKSHOPS

RONDETAFELGESPREKKEN

15.15
UUR

RONDE 5

Tijd
15.15 - 16.15 uur
Locatie
Mees Auditorium

PRESENTATOREN
Lies de Regt, Katrin Gaab,
Massimo Wolfs,
Zuyd Hogeschool

HOORCOLLEGE 5
**INSPIRATIE:
BIJZONDER KENMERK
INTERNATIONALISERING**

Accreditaties, daar wordt niet reikhalzend naar uitgekeken..... Laat u echter verrassen door de onvoorziene positieve effecten, voor alle stakeholders, die het aanvragen van het Bijzonder Kenmerk Internationalisering door de opleidingen European Studies en International Business bij Zuyd heeft gehad (en nog heeft).....

Tijd
15.15 - 16.15 uur
Locatie
van Oldenbarnevelt Room

PRESENTATOREN
drs. Margo Pluijter,
drs. Anka Wagenaar,
Hogeschool Rotterdam

HOORCOLLEGE 6
**DIVERSITEIT:
DE INCLUSIEVE KLAS**

Hoe kan onderwijs in superdivers Rotterdam álle studenten binden en uitdagen? Dit interactieve college over Inclusive Excellence gaat over jouw aandeel in studiesucces. Ingrediënten: eigen (voor)oordelen, uitsluitingsmechanismen, dialoog met studenten/collega's, pedagogische tools en een inclusief curriculum en leeromgeving. En: hoe past Hogeschool Rotterdam dit toe?!

WORKSHOP 11
SAXION CHALLENGE TOUR

Ervaar in een uur het beste van vier initiatieven waarlangs internationaal geschoolde studenten en afgestudeerden bijdragen aan innovaties en internationalisering van mkb-bedrijven. Ga als multidisciplinair team aan de slag met ondernemersvraagstukken, realiseer je Business Model Canvas en deel vervolgens je inzichten.

WORKSHOP 12
**OPEN ACCESS PUBLICEREN,
EEN GRENZE(N)LOZE KANS
VOOR HET HBO**

Hbo-onderzoek verdient (inter)nationale zichtbaarheid. Dat is goed voor uitwisseling, kwaliteit en impact. De geijkte wetenschappelijke kanalen helpen hierbij vaak niet. Als hbo zelf open access publiceren, biedt nieuwe en voorheen ongedachte kansen. Stichting OPuS, waaraan hbo-instellingen meedoen, ondersteunt deze ontwikkeling.

Tijd
15.15 - 16.15 uur
Locatie
Diamond Room I

PRESENTATOREN
Mariette ter Haar, Solange Panayotopoulos,
Nicole Scheffer, Sascha Leuftink,
Hanneke Spoler, Saxion

Tijd
15.15 - 16.15 uur
Locatie
Goudriaan Room I

PRESENTATOREN
drs. Martijn van Calmthout,
prof.dr. Albert Cornelissen,
Windesheim; dr. Saskia Monsma,
HAN; dr. Henk Slager, HKU;
drs. Maria Garcia Alvarez,
Windesheim

15.15
UUR

RONDE 5

Tijd
15.15 - 16.15 uur
Locatie
Goudriaan Room II

PRESENTATOREN
Ruben Cijssouw, Valerie
Siemers-Reiter, Windesheim

Tijd
15.15 - 16.15 uur
Locatie
Leeuwen Room I

PRESENTATOREN
Floor van Donselaar,
Dirk Haaksman, EP-Nuffic

WORKSHOP 13 GROEIEN NAAR INTER- NATIONAL CLASSROOMS

Alle minoren van HBO-ICT zijn sinds 4 jaar toegankelijk als 'exchange program'. In 7 permanente international classrooms is ervaring opgedaan met @home-beleid op de werkvloer. Benieuwd naar de ervaringen van de docenten en studenten? Deel je eigen succeservaringen en groeipijnen. Werk aan de praktijk van @home-beleid voor jouw onderwijs.

WORKSHOP 14 PATHFINDER WIJST UW INTERNATIONALE STUDENT DE WEG!

Pathfinder is een verzameling gratis website-applicaties die hogescholen in hun website integreren om de internationale student de weg te wijzen door alle procedures waar deze doorheen moet om in Nederland te komen studeren, stage te lopen of te werken. Welke voordelen biedt Pathfinder en hoe werkt het voor de internationale student en de hogeschool? Medewerkers van Fontys en de HvA vertellen over hun eigen ervaringen met Pathfinder.

WORKSHOP 15 LAGERHUISDEBAT

Aan de hand van stellingen wordt gedebatteerd over actuele onderwerpen die het (hoger) onderwijs raken. Iedereen kan actief aan het debat deelnemen door zich vóór of tegen de stelling uit te spreken. Tijdens het debat mag van mening veranderd worden: een kwestie van naar de andere kant overlopen. De stellingen worden tijdens het debat bekend gemaakt en kunnen daardoor op zeer actuele onderwerpen betrekking hebben. Het debat wordt ook dit jaar door Peter de Vries geleid.

WORKSHOP 16 STUDENTEN OVER DIVERSITEIT EN MONDIALISERING

Uit cijfers blijkt dat bepaalde groepen studenten achterblijven bij uitgaande mobiliteit. De vraag die centraal staat in deze workshop is hoe dit komt en wat er aan te doen is. Hierbij kijken we zowel naar het stimuleren van uitgaande mobiliteit als de internationalization at home. Samen met jullie gaan we op zoek naar best-practices om zo antwoord te vinden op de centrale vraag.

Tijd
15.15 - 16.15 uur
Locatie
Diamond Room II

DEBATLEIDER
Peter de Vries, HKU Media

Tijd
15.15 - 16.15 uur
Locatie
Penn Room I

PRESENTATOREN
Josephine Verstappen, LSVb;
Linde de Nie, ISO

15.15
UUR

RONDE 5

Tijd

15.15 - 15.45 uur

Locatie

[Leeuwen Room II](#)

PRESENTATOREN

[Erlijn Eweg](#), [Martijn Rietbergen](#),
[Hogeschool Utrecht](#)

THEMAESSIE 10

SLIM COMBINEREN: MODERN HOGER ONDERWIJS EN EEN DUURZAME STAD

Modern hoger onderwijs en Europese duurzaamheidsambities komen samen in ESSENCE, een Strategisch Partnershipsproject binnen Erasmus+. Met gebruik van innovatieve leermethoden, blended learning en creativiteit, staftrainingen, events en de ontwikkeling van lesmateriaal ontstaat een joint program van een half jaar rond Smart Sustainable Cities in een internationale context.

THEMAESSIE 13

IMPLEMENTING COLLABORATIVE ONLINE INTERNATIONAL LEARNING (COIL)

The Hague University of Applied Sciences (THUAS) is enhancing cross-cultural learning and internationalisation at home by implementing Collaborative Online International Learning (COIL) throughout the university. By allowing students to work remotely on collaborative online assignments with students from other universities abroad, students, that might otherwise not be able to go abroad, can gain international experience while at home. During this 30 minute presentation, Rajash Rawal and Simone Hackett would like to share with you their experiences and the steps they are taking in order to implement COIL strategically and successfully across the university's seven faculties.

RONDETAFLGESPREEK 5

DIVERSITEIT IN CO-CREATIE MET WERKVELD

Theater Zuidplein Rotterdam staat bekend als toonaangevend op het gebied van 'innovatief diversiteitsbeleid'. Met een eigen aanpak weten zij nieuwe doelgroepen naar het theater te halen. Codarts gaat participeren in het programma Lab-Z van Theater Zuidplein. Lab-Z is een vernieuwend concept om in co-creatie het diversiteitsbeleid inhoud te geven.

Tijd

15.15 - 15.45 uur

Locatie

[Penn Room II](#)

PRESENTATOREN

[Simone Hackett](#), [Rajash Rawal](#),
[De Haagse Hogeschool](#)

Tijd

15.15 - 15.45 uur

Locatie

[Van der Veeken Room](#)

PRESENTATOREN

[Wilma Franchimon](#), [Codarts](#);
[Doro Siepel](#), [Theater Zuidplein](#)

10.00
UUR

OVERIGE ACTIVITEITEN

SPONSOREN

Tijd
10.00 - 16.30 uur
Locatie
Foyer

INFORMATIEMARKT

Zoals elk jaar is er de gehele dag de gelegenheid op de informatiemarkt rond te lopen. U treft daar stands (etalages) van hogescholen, die graag met u van gedachten wisselen over de door hen tentoongestelde producten of diensten. Ook kunt u er stands van sponsors bezoeken.

Twitteren over het jaarcongres? Gebruik #hbocongres

Succesvolle studenten door innovatie onderwijs in een grenze(n)loze organisatie. Ga tijdens de conferentie hierover in dialoog met Turner, op exclusieve uitnodiging. Turner heeft zich gespecialiseerd in strategie implementatie op zes thema's:

1. Studiesucces
2. Parttime school - Leven Lang Leren
3. Besturing en prestatie management
4. Flexibilisering door digitalisering
5. Publiek-private samenwerkingen
6. Fusies en samenwerkingsvraagstukken

Aantoonbaar 'track record' met gewaardeerde opdrachtgevers van o.a. Hogeschool Utrecht, Stenden, Saxion, Windesheim en Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. Meer informatie op www.turner.nl.

De adviseurs en managers van Fundatis zijn gespecialiseerd in het organiseren van onderwijs en onderzoek. Samen met onze opdrachtgevers in het hoger onderwijs en MBO dragen we bij aan het laten schitteren van studenten, docenten en onderzoekers. Fundatis heeft daarvoor brede expertise onder één dak: van strategieontwikkeling tot onderwijslogistiek en professionalisering, van informatiemanagement tot financiën en organisatieverandering. Meer informatie op www.fundatis.nl.

Nationaal Regieorgaan Praktijkgericht Onderzoek

Hogescholen, het mkb en instellingen in de publieke sector bundelen hun krachten in praktijkgericht onderzoek. Onderzoek dat bijdraagt aan de vernieuwing van de beroepspraktijk, het versterken van de economie en het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

Regieorgaan SIA stimuleert dit onderzoek. We doen dit door het inventariseren van kansen en uitdagingen, het initiëren en versnellen van onderzoeksprogramma's en het delen van kennis en ervaring.

RAAK is ons bekendste instrument. Ook internationaal zijn we actief, bijvoorbeeld in Brazilië op het gebied van Biobased Economy en Sport. En we staan altijd open voor nieuwe ideeën en initiatieven.

Regieorgaan SIA is onderdeel van

Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek

www.regieorgaan-sia.nl

NOTITIES

NOTITIES

Programmacommissie
 Thom de Graaf (Vereniging Hogescholen),
 Albert Cornelissen (Windesheim), Agnita Mur
 (Hogeschool Leiden), Jet de Ranitz (Hogeschool
 Inholland), Roeland Smits en Helga de Vries
 (Vereniging Hogescholen)

Organisatie
 Wilma van Veen en Helga de Vries,
 congresbureau Vereniging Hogescholen

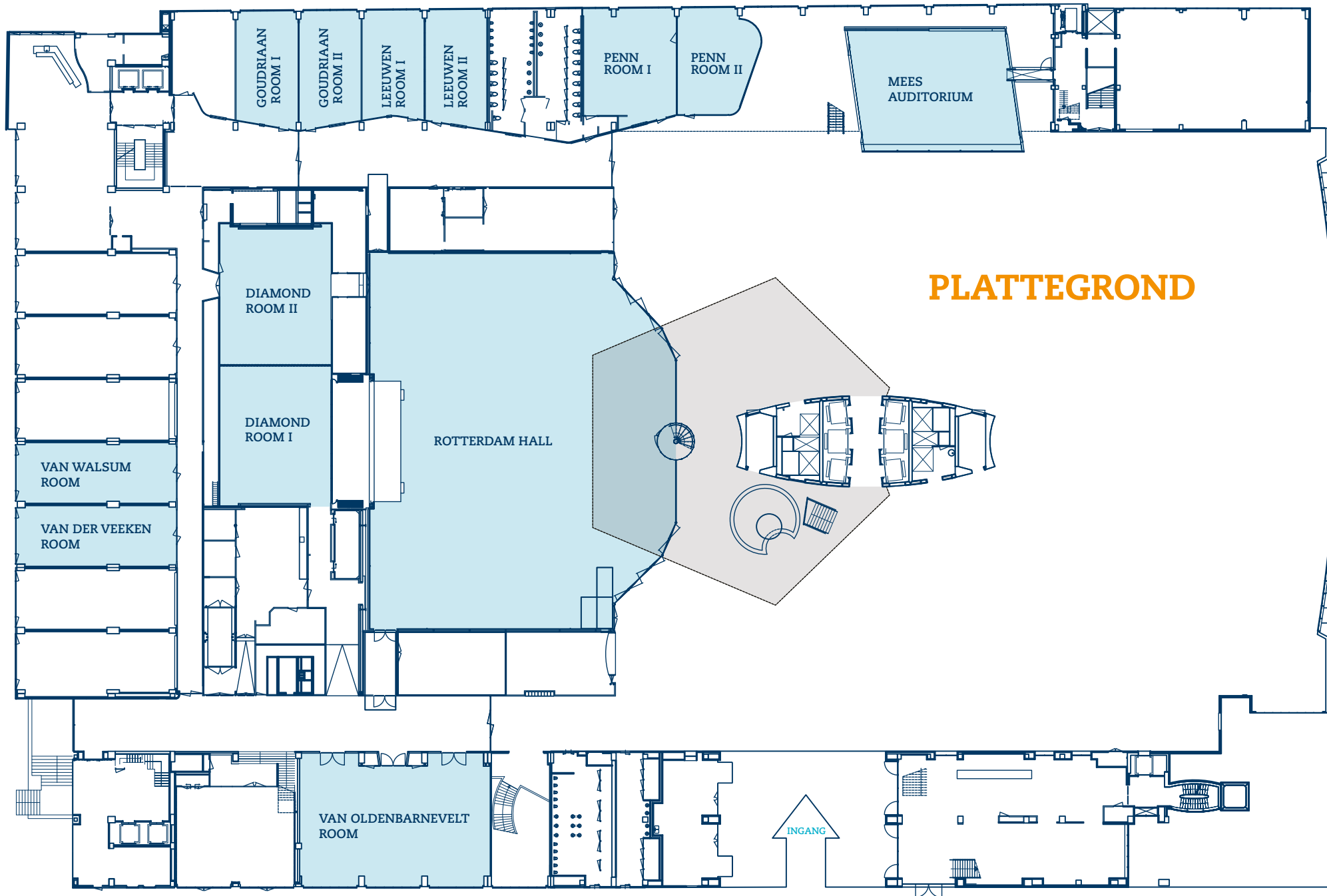
COLOFON

Uitgave
 Vereniging Hogescholen
 Prinsessegracht 21
 Postbus 123
 2501 CC Den Haag
 T 070 312 21 21
 congresbureau@vereniginghogescholen.nl

Vormgeving
 Akron, Leiden

Drukkerij
 ...

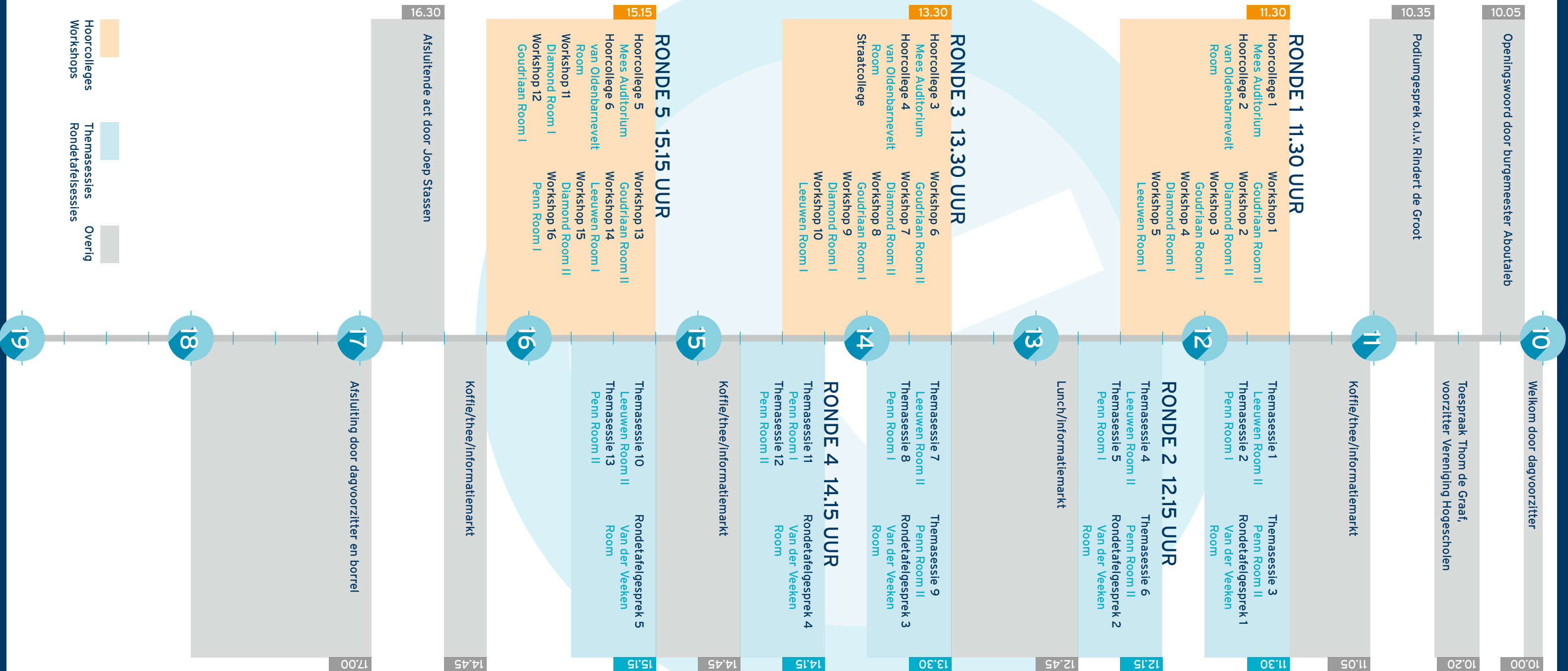
April 2016

PLATTEGROND

JAARCONGRES VERENIGING HOGESCHOLEN

21 APRIL 2016

Het snel veranderende zorgonderwijs vraagt om onderzoekende en innovatieve docenten. Wil je het onderwijs sterker verbinden met de zorgpraktijk en onderzoek? Doe dan de master Docent HGZO!

- Master of Education (MEd)
- Vakdidactiek en zorginhoudelijk onderzoek
- Tweejarige deeltijdopleiding
- Persoonlijke begeleiding
- Start najaar 2016

Voor meer informatie:
Jirka Born, opleidingscoördinator
j.born@vu.nl

FGB.VU.NL/ZORGONDERWIJS

arbeidsmarkt- en opleidingsfonds hbo

ZESTOR

ARBEIDSMARKT- EN OPLEIDINGSFONDS HBO

Werkt voor en samen met werkgevers en werknemers in het hbo aan het oplossen van vraagstukken op het gebied van arbeidsmarktbeleid, professionalisering en duurzame inzetbaarheid.

Werkt aan het uitwisselen van kennis en ervaring en vertaalt dit naar praktische instrumenten.

EEN GREEP UIT ONZE ACTIVITEITEN IN 2016

ARBEIDSMARKT

- Projectenbank voor mobiliteit in en tussen hogescholen
- Vacaturebank Werkenbijhogescholen.nl
- Stimuleren van inzet arbeidsbeperkten

PROFESSIELE ONTWIKKELING

- Leerkring Leiderschap
- Missie Vliegende Start
- Teamontwikkeling

DUURZAME INZETBAARHEID

- 2 Handreikingen en digitale tool werkdruk
- Benchmark medewerkertevredenheid
- Arbocatalogushbo.nl

Meer weten over deze en andere activiteiten?

Bezoek onze stand of kijk op www.zestor.nl.

Zestor, arbeidsmarkt- en opleidingsfonds hbo is opgericht door werkgevers- en werknemerspartijen betrokken bij de cao-hbo:

AOB-Algemene Onderwijsbond

UNIFLTO